

Als parochianen aan politiek doen

Vicariaat Vlaams-Brabant en Mechelen roept parochies op te wegen op het politieke debat

- ▶ Betrokkenheid bij politiek vloeit voort uit zending van de Kerk
- ▶ Vicariaat wil dat aanwakken met oog op verkiezingen 2018
- ▶ Ultieme doel is politiek manifest van lokale geloofsgemeenschap

Christof BOUWERAERTS

In de legendarische televisiereeks *Wij, heren van Zichem* waar schuwde pastoor Munte zijn gelovigen voor de dorpsliberaal die „de politiek van *den duvel* bedrijft”. En waar is de tijd dat diepe crisissen in de katholieke sociale beweging door de bisschoppen werden opgelost? In het politiek versnipperde Vlaanderen lijken ook katholieken niet altijd meer zeker van de correcte politieke vertaling van het evangelie en zwijgen ze liever over politiek, al helemaal in de kerk. In sommige streken wordt op verkiezingszondagen zelfs niet gepreekt.

De vicariale raad van het vicariaat Vlaams-Brabant en Mechelen in het aartsbisdom vindt dat we van het ene in het andere uiterste zijn vervallen. „Als katholieken beschouwen we politiek vandaag als iets vuils”, zegt raadslid Frans Schoovaerts. „Je houdt er maar beter de handen van af. Door die houding dragen we er echter toe bij dat de rol van de Kerk almaar verder wordt ingeperkt. Haar boodschap mag enkel nog klinken in het persoonlijke en het interpersoonlijke leven. Niet langer voor de samenleving als geheel.”

Nochtans heeft de Kerk wel degelijk een boodschap over het samenleven. „Inzet voor een betere samenleving vloeit vanzelf voort uit de oproep in het evangelie tot dienstbaarheid aan de naaste”, zegt raadslid Guy De Keersmaecker. „Al te vaak besteden we die dienstbaarheid uit. Ook van het politieke debat mogen wij ons als geloofsgemeenschap niet afzijdig houden. Eigenlijk zou de Kerk voortdurend aandacht moeten hebben voor de sociale context waarin ze leeft. Als Kerk zijn we er immers niet voor onszelf, maar voor de wereld.”

Om Kerk en politiek in Vlaanderen opnieuw dichterbij elkaar te brengen, grijpt de vicariale raad de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2018 aan voor de actie *Politiek gaat ons allen aan!*. „Bedoeling is niet onze gelovigen opnieuw stemadvies te geven zoals weleer”, verduidelijkt raadslid An Mollemans het opzet. „Allereerst willen we onze lokale geloofsgemeenschappen doen ervaren dat de betrokkenheid bij de plaatselij-

„Als katholieken moeten we weer over politiek durven te praten”

ke samenleving een wezenlijk onderdeel is van haar opdracht. Daarnaast willen we de spelers in het politieke veld tonen dat de Kerk zich bekommert om de samenleving en bereid is deel te nemen aan het politieke debat.”

In een brochure kunnen de parochies van het vicariaat de nodige inspiratie vinden. „We stellen scherp op vier thema's die ons als Kerk bijzonder ter harte gaan”, zegt Schoovaerts.

„Rechtvaardigheid, zorg voor de schepping, aandacht voor wie het moeilijk heeft in de samenleving en het stimuleren van verbondenheid tussen mensen. Daarnaast doen we suggesties over hoe de geloofsgemeenschappen concreet aan de slag kunnen. Dat kan immers op tal van manieren. Contacten met organisaties in het middenveld zijn daarbij van groot belang. Toch is het zinvol dat we aan die sociale partners tonen dat ook wij als Kerk het initiatief willen nemen wanneer het gaat over politiek debat.”

Of de parochies de oproep van het vicariaat enthousiast zullen beantwoorden en de gelovigen elkaar ook op politiek vlak zullen vinden, valt nog af te wachten. De vicariale raad hoopt alvast dat tegen april 2018 zo veel mogelijk geloofsgemeenschappen een politiek manifest zullen overhandigen aan hun gemeentebestuur of de lokale politieke partijen.

„Belangrijker is dat we als katholieken weer leren over politiek te durven praten, allereerst met elkaar”, klinkt het.

Met zijn voor Vlaanderen unieke initiatief zet het vicariaat Vlaams-Brabant en Mechelen zijn traditie van sociale betrokkenheid voort. „Hulpbisschop Leon Lemmens, die ons in juni ontviel, was zeer begaan met de uitdagingen in onze samenleving”, zegt raadslid Werner Van Laer. „Zo riep hij in 2015 de gelovigen met succes op vluchtelingen op te vangen. Tijdens zijn ziekte hielden we hem ook van dit nieuwe project op de hoogte. Het genoot zijn steun.”

Reageren op dit artikel? Dat kan op lezersbrieven@kerknet.be

Frans Schoovaerts: „We geven geen stemadvies maar zetten aan tot betrokkenheid.” © Belga Image

STANDPUNT

Luk VANMAERCKE

Kerk in de wereld

„Mag de Kerk zich uitlaten over politieke kwesties? Is dat geen schending van de scheiding tussen Kerk en Staat? Die vragen stelden we vorige week in het *Standpunt*, naar aanleiding van Mediazondag. We beloofden u deze week dieper op de kwestie in te gaan. Het vicariaat Vlaams-Brabant en Mechelen biedt ons alvast stof tot nadenken, zoals u in het artikel hiernaast kunt lezen.

Dat vicariaat, het Nederlandstalige gedeelte van het aartsbisdom (buiten Brussel), lanceert vandaag via *KERK & leven* een opmerkelijk initiatief. De vicariale raad grijpt de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2018 aan om een politieke actie in de steigers te zetten onder de naam *Politiek gaat ons allen aan!* In een brochure wordt een christelijke visie geformuleerd op rechtvaardigheid, schepping, kwetsbaarheid en verbondenheid. De Vlaams-Brabantse en Mechelse parochies en pastorale zones worden aangemoedigd om op basis van die tekst het maatschappelijke debat te voeren over het beleid in hun gemeente en een eigen visie te formuleren.

We kunnen onze lokale gemeenschap een flinke dosis naastenliefde toedienen

Die oefening zal heel wat mensen opschrikken, binnen en buiten de geloofsgemeenschappen. Gaat de Kerk zich bemoeien met de politiek? Krijgen we binnenkort opnieuw stemadvies vanaf de kansel? Natuurlijk niet. De Kerk zal niemand vertellen op wie men wel of niet mag stemmen. Evenmin zullen parochies aan de gemeenteraden vertellen welke maatregelen ze moeten goedkeuren of hoe de begroting er moet uitzien.

Wat wordt het dan wel? De vicariale raad wil de betrokkenheid van katholieken bij de samenleving versterken. Dat is nuttig en nodig, want gelovigen hebben de wereld best wel wat te vertellen. De Kerk mag zich natuurlijk als instelling niet inlaten met politieke bestuursorganen, maar de gelovigen zijn één voor één stemgerechtigde burgers. Zij hebben er baat bij ook mondige burgers te zijn. Gelovig zijn is namelijk niet vrijblijvend, het hangt nauw samen met een christelijke mens- en maatschappijvisie. Christelijke waarden zoals barmhartigheid of zorg voor de schepping zijn maatschappelijk en dus ook politiek relevant. Iedere gelovige wordt door het evangelie geroepen om mee te werken aan het Rijk Gods, en jawel, dat geldt ook in verkiezingstijd.

Het blijft natuurlijk een delicate oefening, vooral omdat we het niet gewend zijn dat katholieke geloofsgemeenschappen een maatschappijvisie verkondigen met het oog op verkiezingen. Zonder twijfel zullen gelovigen zich daarbij ongemakkelijk voelen en zullen sommige niet-gelovigen verstoord reageren. Bovendien zal blijken dat ook gelovigen niet zomaar tot een eensgezinde visie komen over concrete maatschappelijke kwesties. In elke parochie lopen mensen rond van divers politiek pluimage en zo hoort het ook.

Wat geloofsgemeenschappen vooral niet moeten doen, is een verkiezingsprogramma opstellen. Het kan echter wel zinvol zijn om onder gelovigen de vraag te stellen: hoe kunnen wij christelijke accenten leggen in debatten over armoede, uitsluiting, zorg, leefmilieu of opvang van vluchtelingen, om slechts enkele thema's te noemen. Slagen we erin om een typisch christelijke invalshoek te vinden, die niet bij voorbaat links, centrum of rechts is? Een invalshoek die niet bedoeld is als statement pro of contra deze of gene politieke partij, maar die onze lokale samenleving een flinke dosis naastenliefde toedient.

Dat zou een geweldige prestatie zijn. We zullen als gelovigen onze voorzichtige natuur een beetje geweld moeten aandoen. De beslotenheid van het kerkgebouw voelt veiliger aan dan het publieke debat. Als we echter zowel ons geloof als de democratie genegen zijn, wat let ons dan om aan de buitenwereld te vertellen hoe onze droom van een wereld eruitziet? ”

Reageren op dit artikel? Dat kan op lezersbrieven@kerknet.be